

Wat is er veel gebeurd dit jaar! Allereerst verdubbelden we in aantal door de komst van 4 nieuwe leden.



Even voorstellen. vlnr: Herman Schalken, Henk van der Honing, Nora Stein, Erik van de Voort, Roel van den Bosch, Arjaan van den Berg, Marjo Ghijsen, Roos de Ruijter

Wat hebben we zoal gedaan?:

De website en Nieuwsbrief zijn vernieuwd. Beide zijn opnieuw ingericht en vormgegeven en worden met regelmaat geüpdatet / uitgegeven.

Activiteiten voor de Nieuwegeinse bewoners die we organiseerden of waar we aan deelnamen:

- o **Klimaatfietstochten.** Een aantal keren organiseerden we een klimaatfietstocht.
- o **Tegeltje eruit, plantje er in.** In 2 buurten hebben we in samenwerking met de gemeente in het kader van 'Betere buurten' de actie 'Tegeltje eruit, plantje erin' georganiseerd.
- o **De Regentonnenactie** die we in april / mei organiseerden, met een subsidie van het Hoog heemraadschap De Stichtse Rijnlanden, was een succes. 76 Regentonnen zijn er bijgekomen in de Nieuwegeinse tuinen.
- o **Klimaatvriendelijke tuinen.** In april organiseerde de gemeente bij buurtplein de Componist en in het Natuurkwartier bijeenkomsten waar inwoners van Nieuwegein informatie konden vinden over het klimaatvriendelijk inrichten van een tuin. Ook SDN was daarbij met informatie over hoe je in stappen een tuin klimaatvriendelijk kunt inrichten.
- o Ook op de **Groenmarkt** in Vreeswijk op 8 april waren we aanwezig, samen met het wijkplatform Vreeswijk, Groen doet Nieuwegein goed en Steenbreek.
- o **Open Tuinendag.** Op 1 juli was SDN vertegenwoordigd op de Open Tuinendag die door de gemeente werd georganiseerd. Wij waren te vinden bij De Bouwspeeltuin om inwoners te informeren over het klimaatvriendelijk inrichten van tuinen en gevels. Omdat er veel aandacht was voor eetbare tuinen werd door SDN brandnetelsoep geserveerd, gemaakt van brandnetels die geplukt waren bij de Bouwspeeltuin.
- o Met het evenement **Open eetbare tuinen** op 7 september ging na de zomerstop het activiteiten seizoen weer van start. SDN was er bij.
- o **Duurzaamheidslezing.** Op 10 oktober organiseerde SDN samen met de Tweede Verdieping de jaarlijkse duurzaamheidslezing. De plannen van de gemeente om City de duurzaamste binnenstad van Nederland te maken stonden daarin centraal. *In deze Nieuwsbrief kunt u er meer over lezen.*
- o **Informatiebijeenkomst tuincoachcursus.** Op 3 november organiseerde SDN, samen met Natuur en Milieufederatie Utrecht een drukbezochte informatieavond over de TUINCOACH. *Meer informatie hierover in deze Nieuwsbrief.*
- o **Plantdag** Op 25 november waren er in Nieuwegein 2 plantactiviteiten. Natuur- en Milieufederatie Utrecht organiseerde met de gemeente in het kader van 'Betere Buurten' een actie waarbij bewoners van de Gebouwendriften fruitbomen voor €5 konden kopen. Diezelfde dag organiseerde het Natuurkwartier een plantdag van "eetbare planten" op het terrein van de Proeftuin. Bij beide evenementen staken ook wij de handen uit de mouwen.

Achter de schermen

Naast deze activiteiten waarbij SDN zichtbaar aanwezig was in Nieuwegein, namen we ook deel aan verschillende informatie- en overlegplatforms of initiatieven die te maken hebben met verduurzaming van m.n. de particuliere buitenruimte:

- o **Nieuwegein vergroenen.** SDN is een actief deelnemer aan de bijeenkomsten in zake “Wij maken Nieuwegein groener”. Ook namen we deel aan de ontwikkeling van ‘Natuur in de stad’. In dit kader is ook schriftelijk aandacht gevraagd voor het behoud van het unieke ‘Natuurontwikkelingsgebied Remise Nieuwegein’. Plannen voor uitbreiding van het tramtracé en de ontwikkeling A12-zone blijven aandacht vragen. *Meer hierover in dit bulletin.*
- o **Ideeënmarkt Gemeente.** In april werd er door de gemeenteraad een Ideeënmarkt georganiseerd. In totaal zijn er 47 ideeën ingediend waarvan 6 ideeën door SDN. 4 van de door SDN aangeleverde ideeën doorstonden de haalbaarheidstoets. Drie ervan worden werkelijk uitgevoerd, waarbij SDN is gevraagd het idee van de tuincoach te realiseren. In deze Nieuwsbrief uitgebreide informatie. De gemeente gaat aan de slag met ons idee voor informatiebijeenkomsten om nieuwe bewoners te inspireren hun nieuwe huis energiezuinig en hun tuin klimaatvriendelijk te maken en over wat er zoal te doen is in Nieuwegein. SDN heeft hier een adviserende rol. Deze rol heeft SDN ook bij de plannen om het Natuurkwartier te verbinden met ‘City Nieuwegein, duurzaamste binnenstad’.
- o **Contacten in de regio.** Er bestaat niet alleen in Nieuwegein een Samen Duurzaam initiatief. In de hele regio zijn er initiatieven. SDN wil graag inspiratie opdoen en niet voor de tweede keer het wiel uitvinden. SDN participeert in Midden Duurzaam, een netwerk van de SDN's uit de regio en is lid van de klimaatambassadeurs, een initiatief van de Natuur en Milieufederatie Utrecht.
- o **Beursvloer.** SDN heeft soms behoefte aan specialistisch kennis. ‘Samen voor Nieuwegein’ organiseert ‘de Beursvloer’. Bedrijven bieden pro deo hun diensten aan aan maatschappelijke organisaties. Wij hebben een match kunnen maken voor een marketingplan. We hebben mooie acties, maar hoe je bereik je de inwoners van Nieuwegein beter?



Nog meer activiteit in 2024

We zitten dus niet stil en zoals het er nu naar uitziet zal 2024 nog drukker worden.

De gemeenteraad heeft ons verzocht om het tuincoachproject op poten te zetten. De gemeente zorgt voor de financiering. De Regentonactie kan nog groter worden aangepakt dan vorig jaar omdat we hiervoor, naast de subsidie van het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, ook een subsidie van de Rabobank hebben gekregen. Ook de andere activiteiten zullen we weer gaan organiseren of aan deel gaan nemen. We hebben ook hiervoor subsidie van de gemeente waarmee we onze activiteiten nog meer in de publiciteit kunnen zetten. Zo willen we bijvoorbeeld ook in 2024 weer klimaatfietstochten organiseren. Een klimaatfietstocht is ook voor een besloten groep te boeken.

Interesse in een regenton of wilt u deelnemen aan een klimaatfietstocht? Stuur een mail naar info@samenduurzaam-nieuwegein.nl en wij nemen contact met u op.

Veel handen maken licht werk

We zijn gelukkig met een enthousiaste club vrijwilligers, maar met al deze plannen voor de boeg zouden we heel graag met nog meer zijn.

Wil jij je actief inzetten voor een duurzamere samenleving en vind je het leuk om bij te dragen aan activiteiten zoals hierboven beschreven of lijkt het je leuk om te worden geschoold tot tuincoach? Sluit je bij ons aan. Je bent meer dan welkom.



een
inwoners-
initiatief

Wil jij je talenten inzetten voor een duurzamere samenleving?

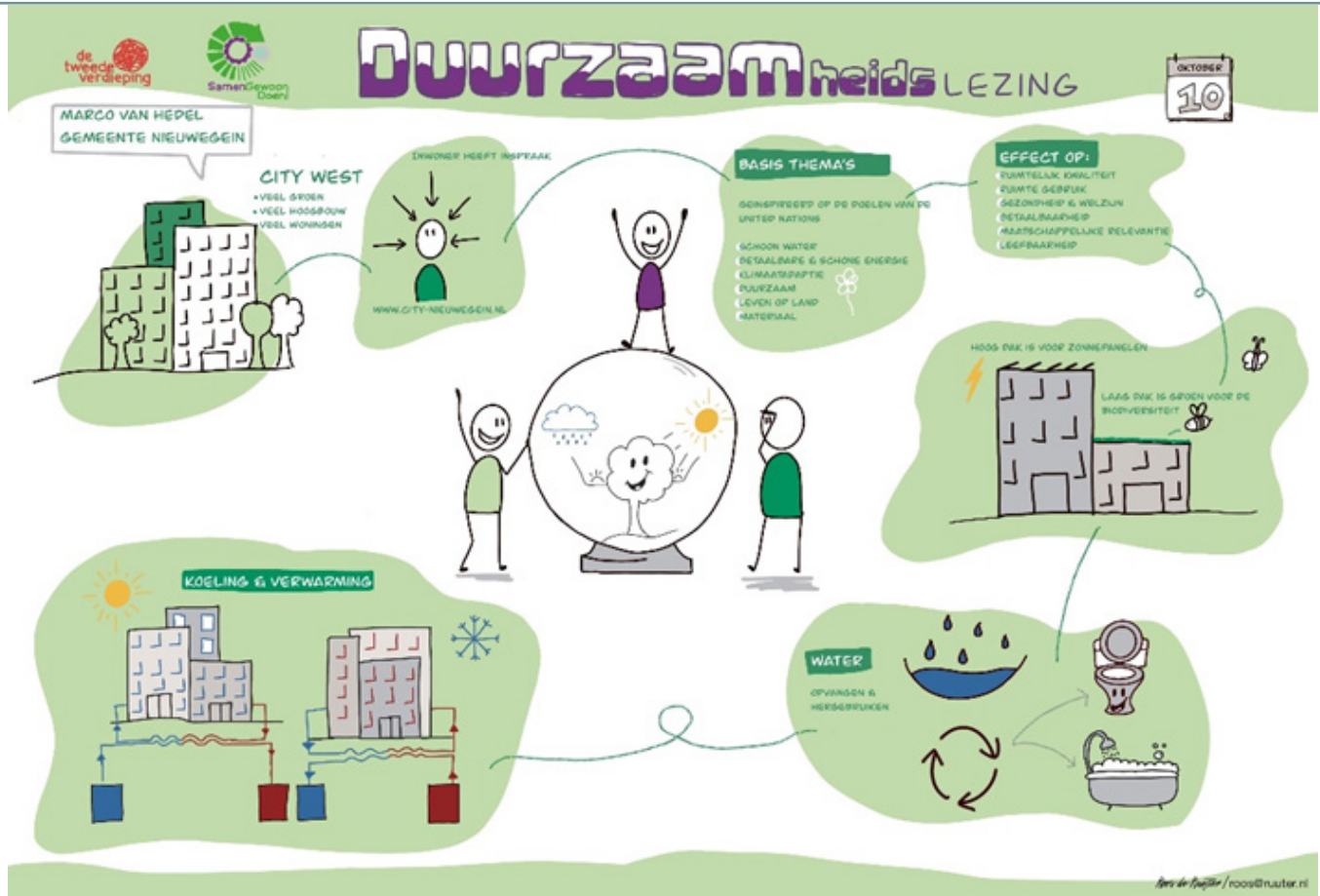
Kom ons versterken! We zijn bijvoorbeeld op zoek naar

- mensen met groene vingers om inwoners te adviseren over het watervriendelijker en duurzamer inrichten van hun tuin
- iemand met verstand van marketing om onze acties nog beter in de markt te zetten
- iemand die handig is met social media als Facebook en Instagram
- mensen die inspireren
- mensen met ideeën en organisatietalent
- mensen die samen met ons hand- en spandiensten verlenen
- enz.

Kortom, wil je met ons meedenken en meedoen, laat het weten!

Je bent van harte welkom!





Roos de Ruijter legde de presentatie vast in dit beeldverslag

Op 10 oktober, de dag van de duurzaamheid, organiseerden we samen met 'De Tweede Verdieping' een lezing over de duurzame plannen voor het nieuwe City. Marco van Hedel, projectleider duurzaamheid van City, nam ons mee in de sensationele plannen voor City-West (het gebied tussen de trambaan, de A.C. Verhoefweg en de Zuidstedeweg) woonruimte is gepland voor 1200 tot 1600 huishoudens.

Als de gemeenteraad met de plannen instemt, krijgt City-Nieuwegein een voorbeeldfunctie in Nederland wat betreft duurzaamheid. Bij het ontwikkelen van dit project heeft de gemeente al in een vroeg stadium de samenwerking gezocht met de provincie, waterschappen, technische bedrijven, woningcorporaties, projectontwikkelaars e.d. Marco maakte met dit verhaal het publiek razend enthousiast voor deze plannen. Hopelijk is de gemeenteraad net zo enthousiast... We blijven het volgen.

Een tipje van de sluier:

- De daken van de hogere gebouwen komen vol te liggen met zonnepanelen.
- De lagere gebouwen krijgen groene waterdaken en ook de gevels worden voorzien van natuurlijk groen. Niet alleen mooi, ook verkoelend in warme periodes.
- Voor de temperatuurhuishouding (verwarming en koeling) wordt gebruik gemaakt van opgeslagen warmte en kou in diepere aardlagen.
- Door eventueel gebruik te maken van vacuümtoiletten die in plaats van 6 of 9 liter, per spoelbeurt 1 liter water gebruiken.
- Regenwater en al (!) het water dat wordt geloosd door de bewoners, wordt hergebruikt door middel van drie verschillende leidingsystemen. De leidingen liggen voor een groot deel ondergronds, aan de buitenzijde van het gebied, waardoor bomen binnen de bebouwing vrijuit kunnen groeien. Een dergelijk verregaande waterconstructie in een woning bouwproject, zou Nieuwegein toonaangevend in Nederland maken!



Nieuwegein heeft de meeste 'versteende' tuinen

NIEUWEGEIN • In de laatste Duurzaamheidsindex, gepubliceerd door energieleverancier Vattenfall, valt Nieuwegein op als de gemeente met het hoogste percentage verharde tuinen in de provincie Utrecht.

Uit het onderzoek blijkt dat maar liefst 63,8% van de totale tuinoppervlakte in Nieuwegein is bedekt met tegels. Deze bevindingen benadrukken de behoefte aan bewustwording en actie om de trend van 'versteende' tuinen tegen te gaan, gezien de ecologische en klimaatgerelateerde uitdagingen waarmee de wereld wordt geconfronteerd.

Het groeiende fenomeen van 'versteende' tuinen, waarin gras, struiken en bomen plaatsmaken voor bestrating, heeft invloed op de biodiversiteit, het stedelijk hitte-eilandeffect en de afvoer van regenwater. Deze ontwikkeling draagt bij aan de verslechtering van de lokale leefomgeving en het milieu, omdat het leidt tot een verminderde mogelijkheid voor waterinfiltratie, wat weer kan leiden tot overstromingen en verlies van groen. Het onderzoek biedt een waardevolle gelegenheid voor bewoners van Nieuwegein en andere gemeenten om na te denken over hun tuininrichting en hoe ze kunnen bijdragen aan een duurzame en groenere leefomgeving.

NIEUWEGEIN: SLECHTS MIDDENMOTOR EN NIET ZO GROEN

Meeste 'versteende' tuinen in Nieuwegein.

Uit het artikel van 23-10-2023 in 'Molenkruier / Het Kontakt' blijkt dat 43,3% van de totale tuinoppervlakte in de provincie Utrecht is bestraat. Dus geen gras, struiken of bomen, maar tegels. Nieuwegein spant de kroon, want in onze gemeente ligt 63,8% van alle vierkante meters tuin vol met tegels. De verstening van de tuinen is gebaseerd op de nieuwste data (2023) van Cobra Groeninzicht.

Uit de Duurzaamheidsindex van energieleverancier Vattenfall blijkt dat Nieuwegein het niet zo goed doet als zij zich wil voordoen. In de provincie Utrecht is zij slechts een middenmoter en moet Nieuwegein genoeg nemen met een twaalfde plek. Om de procentuele score voor de Duurzaamheidsindex te bepalen, heeft Vattenfall per gemeente gekeken naar de totale tuinoppervlakte die bestraat is, het aantal zonnepanelen en het aantal Investeringssubsidie Duurzame Energie (ISDE) aanvragen.

Investeringssubsidie Duurzame Energie

De Investeringssubsidie Duurzame Energie (ISDE) dekt een deel van de aanschafkosten. Deze subsidie kan gebruikt worden voor de aanschaf van een warmtepomp, zonneboiler, pelletkachel en biomassaketel. Sinds de introductie van de duurzame subsidie in 2016, zijn er in Nederland tot juni 2023 gemiddeld 300 aanvragen per 10.000 inwoners ingediend. In Nieuwegein zijn slechts 100 particuliere aanvragen per 10.000 woningen ingediend.

Zonnepanelen

Eigen groene energie opwekken met zonnepanelen wordt steeds populairder. Vooral inwoners van Drenthe vinden dit belangrijk: hier hebben naar verhouding de meeste huishoudens zonnepanelen op hun dak liggen, namelijk 38,5%. In Nieuwegein is het aandeel woningen met zonnepanelen slechts 22,3%. Nieuwegein staat net boven het landelijk gemiddelde en op plek 12 (van de 26) in de provincie Utrecht. Landelijk staat Nieuwegein op plek 198!

TUINCOACH

Informatiebijeenkomst druk bezocht

Op 3 november organiseerde Samen Duurzaam Nieuwegein samen met Natuur en Milieufederatie Utrecht een drukbezochte informatieavond over de TUINCOACH. De bezoekers werden bijgepraat over de mogelijkheden die leiden tot een klimaatvriendelijkere tuin, over de adviezen op het gebied van tests zoals die van de grondsoort, over subsidiemogelijkheden, informatiekanalen enzovoort. Kortom: in grote lijnen: wat doet een tuincoach en over welke mogelijkheden en bronnen kan hij of zij beschikken.

Wat kan een tuincoach voor u betekenen?

Wilt u uw tuin vergroenen of uw tuin bestand maken tegen natte winters of droge zomers? Zou u graag vogels horen fluiten, of vlinders zien vliegen in uw tuin, maar weet u niet zo goed hoe? Een tuincoach kan u op weg helpen. U kunt een Tuincoach zien als een groene buurman/-vrouw met kennis van zaken die graag met u meedenkt. Wij zijn benieuwd of u van de diensten van een tuincoach gebruik zou willen maken. Laat het ons weten.

Tuincoach worden, iets voor jou?

We zijn op zoek naar enthousiaste vrijwilligers die als tuincoach hun mede-inwoners willen helpen met het klimaatvriendelijk inrichten van tuin of balkon. Een aangeboden training geeft je de extra deskundigheid. Als een bescheiden aantal enthousiastelingen zich heeft gemeld als toekomstige tuincoach gaat die training, zoals het er nu naar uit ziet, begin maart van start. Ben jij zo'n enthousiasteling laat het ons weten via info@samenduurzaamnieuwegin.nl



**Als TUINCOACH
maak je Nieuwegein
groener!**

**Wil jij je inzetten voor
een beter klimaat en heb je
groene vingers?**
Kom ons versterken!

 **Samen
Duurzaam
Nieuwegein**
meer info: www.samenduurzaamnieuwegin.nl

Inleiding

Het onderhoud van een “onbekend” natuurgebied in Nieuwegein, wordt sinds eind 2022 grotendeels onderhouden door vrijwilligers van A Rocha. Zij doen dit namens de Provincie Utrecht die eigenaar is. A Rocha is een internationale christelijke natuurbeschermingsorganisatie die ook in ons land afdelingen heeft en de hoofdvestiging is in Utrecht. Deze afdelingen stimuleren geloofsgemeenschappen om onderhoudswerk te doen in natuurterreinen. Zo is ook de Werkgroep Groene kerken van de Dorpskerk (PKN) aan de Nedereindseweg betrokken en via hen zijn contacten gelegd met Samen Duurzaam Nieuwegein (SDN) en IVN-Nieuwegein/IJsselstein. SDN levert menskracht en publiciteit en de IVN-afdeling doet inventarisatiewerk. Op een aantal (zater)dagen en zomeravonden is er door de betrokkenen gemaaid, maaisel verzameld op hopen en wilgenhout en bramen gesnoeid en verwijderd.

Historie

Het is aangelegd in 1980/1981 en is formeel bekend als Natuurontwikkelingsgebied en Compensatiegebied. Met dit laatste wordt bedoeld, compensatiegebied voor de natuur die is verloren gegaan door de aanleg van de tramlijn Utrecht CS – Nieuwegein en IJsselstein en bijbehorende verkeersinfrastructuur. Het is een van de eerste Natuurontwikkelingsgebieden in Nederland, ca. 4 ha met daarin 12 onderscheiden biotopen. Van vochtig hooiland tot essenhak-hout bos en waterpartijen, kortom de natuur die we vinden in het zuidwestelijke deel van de provincie Utrecht. De voedselrijke bovenlaag is verwijderd en aan de rand van het gebied opgeslagen en vervolgens is het gebied al die jaren natuurvriendelijk onderhouden door de provincie Utrecht. Het is beperkt toegankelijk gemaakt en door enige paden ontsloten. De ontwikkeling van de natuur is onderzocht/gemonitord en het gebied is gebruikt voor excursies en voorlichting net als de andere ca. 30 natuurontwikkelingsgebieden in Nederland.

Ligging van het gebied en ruimtelijke ontwikkelingen

Het gebied ligt op enige honderden meters ten zuiden van de verkeersader A12 en daarmee in het ontwikkelingsgebied A12-zone (Galecopperzoom) van de gemeente Nieuwegein. Voor o.a. de gemeenten Utrecht en Nieuwegein liggen er vanuit de Provincie Utrecht en het Rijk grote opgaven voor woningbouw. Dit betekent uiteraard ook weer een nieuwe uitdaging voor de verkeersstromen en openbaar vervoer. In opdracht van de genoemde overheden is op basis van een voorstudie opdracht gegeven voor een effectenstudie van een viertal varianten van de uitbreiding van o.a. de tramtracés. De vier mogelijke tracés vormen alle vier een ernstige bedreiging voor het Natuurontwikkelingsgebied Remise Nieuwegein. In drie voorgestelde tracés is geen ruimte voor een natuurgebied.

Samen Duurzaam Nieuwegein heeft bij de gemeente Nieuwegein in het kader van de ontwikkeling van het Omgevingsplan “Natuur in de stad” een zienswijze ingediend. Er is gewezen op het ontbreken van de vermelding van waardevolle Natuurontwikkelingsgebied “Remise Nieuwegein”, eigendom van de Provincie Utrecht. Momenteel is het wachten op de nieuwe versie van het genoemde Omgevingsplan: Natuur in de Stad.

Conclusie en aanbevelingen

Er wordt een waardevol natuurgebied bedreigd! Een gebied dat A Rocha met vrijwilligers wil onderhouden en dat potentieel een “NATUURPARK ZUIDWEST PROVINCIE UTRECHT” is! Meer dan 40 jaar ongehinderde natuurontwikkeling van biotopen behorend bij zuidwest Utrecht. Werk aan de winkel voor het behoud, ook voor de toekomst. We houden u op de hoogte en doen een beroep op uw aandacht.

Hebt u vragen of opmerkingen dan kunt u reageren naar: info@samenduurzaamnieuwegin.nl

Henk van der Honing

